

Time: 3 hrs

Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1. A. Select the most appropriate answer from the options given below (Any Ten) (10)

1. In export marketing, the exporter may face _____ in overseas market.

- No competition
- One faced competition
- Two faced competition
- Multiple faced competition

2. The risk of loss of goods while in transit due to theft or sea pirate attack is a _____ risk.

- Legal
- Political
- Cargo
- Commercial

3. _____ is an example of Merchandise exports of India.

- Engineering goods
- Consultancy
- Travel and tourism
- Software

4. _____ is levied on imports to protect domestic industries.

- Protective Tariff
- sliding scale duty
- Revenue tariff
- ad valorem duty

5. Trade barriers are _____ in nature.

- Only monetary
- Only non-monetary
- Monetary as well as non-monetary
- Neither monetary nor non-monetary

6. _____ involves systematic recording and analysing of data relating to marketing of goods and services in foreign markets.

- Marketing Research
- Export documentation
- Export procedure
- Export finance

45785

Page 1 of 7

7. The SEIS Policy is applicable to _____.

- Manufacturers
- Investors
- Service Providers
- Competitors

8. _____ are not included in canalized items.

- Human skeletons
- Petroleum products
- Niger Seeds
- Gum Kariya

9. EOUs are allowed FDI upto _____ %

- 25
- 50
- 75
- 100

10. _____ Scheme provides assistance to states for developing infrastructure for exports.

- ASIDE
- MAI
- ECGC
- IRMAC

11. FIEO acts as an apex body of _____

- Trading organizations
- Export promotion organizations
- Service organizations
- Import promotion organizations

12. The Duty Drawback scheme allows _____ to get a refund of custom duty paid on imported products.

- exporter
- importer
- government
- agent

Q1.B. State whether the following statements are True or False. (Any Ten) (10)

1. Export marketing is dominated by small and micro units from leading exporting countries.
2. As per RBI regulations in India, exporters must realise export proceeds within 180 days.
3. India is one of the leading exporters of services in the world.

4. Trade barriers are restrictions imposed on international trade.
5. Economic integration is a group of countries that come together for enhancing trade and development.
6. Main objective of marketing research is to identify consumer needs and wants.
7. AEZs primary objective is boosting software exports from India.
8. Status holders cannot self-certify their manufactured goods originating from India.
9. FTP 2015-20 gave a boost to Make in India initiative of the Government of India.
10. IRMAC scheme provides financial assistance to Indian exporters for conducting market research in India and abroad.
11. Export Promotion Councils promote primary and traditional goods.
12. EPCG is an assistance provided to exporters to enhance export.

Q.2. Answer any two of the following (15)

- a) Explain the features of export marketing.
- b) What are the factors influencing Export Marketing?
- c) Discuss the services exported by India since 2015.

Q.3. Answer any two of the following (15)

- a) Distinguish between Tariff barrier and Non-Tariff barrier.
- b) Discuss the positive impact of Regional Economic Grouping.
- c) What are the determinants of Foreign Market Selection?

Q4) Answer any two of the following. (15)

- a) Explain the implications of Foreign Trade Policy 2015-20.
- b) Discuss the negative list of exports.
- c) Describe the benefits available to Biotechnology Parks.

Q.5. Answer any two of the following (15)

- a) Explain different Financial Incentives available to an Indian Exporters.
- b) Write a note on Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry
- c) Explain Export Promotion Capital Goods Scheme.

Q6. Write notes on the following: (Any four) (20)

- a) Risks involved in Export Marketing
- b) Steps involved in Overseas Marketing research
- c) TRIPS
- d) Agricultural Economic Zones (AEZ)
- e) Deemed Exports
- f) Indian Institute of Packaging

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत .

२) प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत .

३) विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका मूळ प्रश्नपत्रिका मानावी.

प्र.१. A. खालील पर्यायांमधून सर्वात योग्य उत्तर निवडा (कोणतेही दहा)

(10)

1. निर्यात विपणनामध्ये, निर्यातदाराला परदेशी बाजारपेठेत _____ चा सामना करावा लागू शकतो.

- स्पर्धा नाही
- एक तोंडी स्पर्धा
- दोन तोंडी स्पर्धा
- बहुमुखी स्पर्धा

2. चोरी किंवा समुद्री चाच्यांच्या हल्ल्यामुळे वाहतूक करताना मालाचे नुकसान होण्याचा धोका _____ धोका आहे.

- कायदेशीर
- राजकीय
- कार्गो
- व्यावसायिक

3. _____ हे भारताच्या व्यापारी मालाच्या निर्यातीचे उदाहरण आहे.

- अभियांत्रिकी वस्तू
- सल्लागार
- प्रवास आणि पर्यटन
- सॉफ्टवेअर

4. _____ देशांतर्गत उद्योगांचे संरक्षण करण्यासाठी आयातीवर शुल्क आकारले जाते.

- संरक्षणात्मक दर
- स्लाइडिंग स्केल ड्यूटी
- महसूल दर
- अमूल्य शुल्क

5. व्यापारातील अडथळे _____ स्वरूपाचे असतात.

- फक्त आर्थिक
- केवळ गैर-मौद्रिक
- आर्थिक तसेच गैर-मौद्रिक
- आर्थिक किंवा गैर-मौद्रिक नाही

45785

Page 4 of 7

6. _____ मध्ये परदेशी बाजारपेठांमध्ये वस्तू आणि सेवांच्या विपणनाशी संबंधित डेटाचे पद्धतशीर रेकॉर्डिंग आणि विश्लेषण समाविष्ट आहे.

- विपणन संशोधन
- निर्यात दस्तऐवजीकरण
- निर्यात प्रक्रिया
- निर्यात वित्त

7. SEIS धोरण _____ ला लागू आहे.

- उत्पादक
- गुंतवणूकदार
- सेवा प्रदाता
- स्पर्धक

8. _____ कालव्याच्या वस्तूंमध्ये समाविष्ट नाहीत.

- मानवी सांगाडा
- पेट्रोलियम उत्पादने
- नायजर बियाणे
- गम कारिया

9. EOUs ला _____ % पर्यंत FDI ला परवानगी आहे

- 25
- 50
- 75
- 100

10 _____ योजना राज्यांना निर्यातीसाठी पायाभूत सुविधा विकसित करण्यासाठी सहाय्य प्रदान करते.

- ASIDE
- MAI
- ECGC
- IRMAC

11. FIEO _____ ची सर्वोच्च संस्था म्हणून कार्य करते

- व्यापारी संघटना
- निर्यात प्रोत्साहन संस्था
- सेवा संस्था
- आयात प्रोत्साहन संस्था

12. ड्यूटी ड्रॉबॅक योजना _____ ला आयात केलेल्या उत्पादनांवर भरलेल्या कस्टम ड्यूटीचा परतावा मिळवू देते.

- निर्यातक
- आयातक
- सरकार
- एजंट

Q1.B. खालील विधाने सत्य आहेत की असत्य आहेत ते सांगा. (कोणतेही दहा) (10)

1. निर्यात विपणनामध्ये आघाडीच्या निर्यातदार देशांतील लहान आणि सूक्ष्म युनिट्सचे वर्चस्व आहे.
2. भारतातील आरबीआयच्या नियमांनुसार, निर्यातदारांना 180 दिवसांच्या आत निर्यातीची रक्कम मिळणे आवश्यक आहे.
3. भारत हा जगातील आघाडीच्या सेवा निर्यातदारांपैकी एक आहे.
4. व्यापार अडथळे म्हणजे आंतरराष्ट्रीय व्यापारावर लादलेले निर्बंध.
5. आर्थिक एकीकरण हा देशांचा समूह आहे जो व्यापार आणि विकास वाढवण्यासाठी एकत्र येतो.
6. विपणन संशोधनाचा मुख्य उद्देश ग्राहकांच्या गरजा आणि इच्छा ओळखणे हा आहे.
7. AEZ चे प्राथमिक उद्दिष्ट भारतातून सॉफ्टवेअर निर्यातीला चालना देणे आहे.
8. दर्जा धारक भारतातून उत्पादित केलेल्या वस्तूंचे स्वयं-प्रमाणित करू शकत नाहीत.
9. FTP 2015-20 ने भारत सरकारच्या मेक इन इंडिया उपक्रमाला चालना दिली.
10. IRMAC योजना भारतीय निर्यातदारांना भारतात आणि परदेशात बाजार संशोधन करण्यासाठी आर्थिक सहाय्य प्रदान करते.
11. निर्यात प्रोत्साहन परिषद प्राथमिक आणि पारंपारिक वस्तूंना प्रोत्साहन देते.
12. EPCG ही निर्यात वाढवण्यासाठी निर्यातदारांना दिलेली मदत आहे.

Q.2. खालीलपैकी कोणतेही दोन उत्तर द्या (15)

- अ) निर्यात विपणनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) निर्यात विपणनावर परिणाम करणारे घटक कोणते आहेत?
- क) 2015 पासून भारताने निर्यात केलेल्या सेवांची चर्चा करा.

Q.3. खालीलपैकी कोणतेही दोन उत्तर द्या (15)

- अ) टॅरिफ बॅरियर आणि नॉन-टॅरिफ बॅरियरमधील फरक करा.
- ब) प्रादेशिक आर्थिक समूहीकरणाच्या सकारात्मक परिणामाची चर्चा करा.
- क) विदेशी बाजार निवडीचे निर्धारक काय आहेत?

Q4) खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (15)

- अ) परकीय व्यापार धोरण 2015-20 चे परिणाम स्पष्ट करा.
- ब) निर्यातीच्या नकारात्मक यादीची चर्चा करा.
- क) बायोटेक्नॉलॉजी पार्कसाठी उपलब्ध असलेल्या फायद्यांचे वर्णन करा.

Q.5. खालीलपैकी कोणतेही दोन उत्तर द्या (15)

- अ) भारतीय निर्यातदारांना उपलब्ध असलेल्या विविध आर्थिक प्रोत्साहनांचे स्पष्टीकरण द्या.
- ब) फेडरेशन ऑफ इंडियन चेंबर्स ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्री(FICCI) वर एक टीप लिहा
- क) निर्यात प्रोत्साहन भांडवली वस्तू योजना स्पष्ट करा.

Q6. खालील गोष्टींवर टिपा लिहा: (कोणत्याही चार) (20)

- अ) निर्यात विपणनामध्ये गुंतलेली जोखीम
- ब) ओव्हरसीज मार्केटिंग संशोधनात गुंतलेली पावले
- क) TRIPS
- ड) कृषी आर्थिक क्षेत्रे (AEZ)
- ई) डीमंड एक्सपोर्ट्स
- फ) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ पॅकेजिंग (IIP)
